

Informatiebrief

Zaaknummer: Z – 20/050273/ 268855/3
Documentnummer:
Datum: woensdag 1 oktober 2021
Onderwerp: Aanvullende informatie over het grondstoffenplan
Portefeuillehouder: Wethouder Spil
Bijlage(n):

Geachte Raad,

Op 22 september heeft een technische sessie plaatsgevonden over het Grondstoffenplan. Daarin is de raad geïnformeerd over de eerste stap die nu gezet moet worden om de hoeveelheid restafval in de komende jaren te verminderen. Een eerste stap om goed herbruikbare grondstoffen uit het restafval te halen en de kosten te beheersen.

Waarom het grondstoffenplan.

Zoals in het grondstoffenplan is aangegeven is het doel van de Rijksoverheid het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Hiervoor is niet een eenduidige maatregel. Iedere gemeente in Nederland heeft daarbij een eigen route. Voor de gemeente Voorschoten is hiervoor het Grondstoffenplan opgesteld.

Het grondstoffenplan is een routekaart waarin de raad keuzes voorgelegd krijgt om invloed uit te oefenen op de service, milieu en de kosten voor het inzamelen en verwerken van de huishoudelijke afvalstoffen.

De routekaart begint bij het nemen van Stap 1: *Inzetten op vermindering van de hoeveelheid Papier en GFT/E in het restafval.*

Uitvoering stap 1

Met de uitvoering van stap 1 krijgen alle huishoudens in Voorschoten een goede voorziening om hun GFT/GFE en papier op een makkelijke manier apart te houden en aan te bieden: daarmee is de basis voor deze grondstoffen op orde en wordt een eerste stap gezet in de reductie van de hoeveelheid restafval. Deze goede basis is ook voor de vervolgkeuzes van belang: of de gemeente in 2022 nu kiest voor bron- of nascheiding van PMD, de grondstoffen GFT en papier moeten apart worden ingezameld om deze te kunnen recyclen. Financieel heeft de blijvende reductie van de hoeveelheid restafval door de extra inzet op deze grondstoffen een dempend effect op toekomstige tariefstijgingen rond restafval.

Naast deze maatregel zal er ook ingezet worden op communicatie en daarmee het bewerkstelligen van gedragsverandering. Dit zal blijvende aandacht nodig hebben. Hiervoor is ook financiële ruimte voorzien in het plan.

Door deze communicatie zal men meer bewust worden van het belang van afval scheiden en is de verwachting dat het scheiden van het afval toeneemt en dat de hoeveelheid restafval de komende jaren blijft dalen.

Beïnvloeding afvalkosten

De kosten voor het afval bestaat uit verschillende componenten, die niet in vergelijkbare mate beïnvloedbaar zijn. In de laatste jaren zijn het vooral factoren buiten de invloedssfeer van de gemeente, die hebben geleid tot kostenstijgingen:

- een tegenvallende PMD-vergoeding;
- kostenverhoging gebruik milieustraat;
- invoering (in 2015) en stijging van de afvalstoffenbelasting door het Rijk op het verbranden van restafval.

Met name voor deze laatste factor geldt dat gemeenten met veel restafval hier meer last van ondervinden dan gemeenten met minder restafval. Hetzelfde geldt voor de inwoners omdat de kosten van al het geproduceerde en verwerkte afval worden doorbelast via de afvalstoffenheffing.

De gemeente kan toekomstige kostenverhogingen voor restafval dempen door in te zetten op betere scheiding van recyclebare grondstoffen en preventie, het voorkómen van afval.

Ontwikkeling afvalkosten in komende jaren

In hoeverre de afvalkosten c.q. de afvalstoffenheffing voor de huishoudens in Voorschoten in de komende jaren verder zullen stijgen, hangt onder andere af van de volgende ontwikkelingen en keuzes:

- Tarieven op de (wereld)markt voor verwerking van afval/grondstoffen, primaire versus secundaire grondstoffen;
- Stimulerend (Europees en/of landelijk) beleid/wetgeving voor vermindering restafval, inzet secundaire grondstoffen ed.;
- Stijging van lonen;
- Beschikbare voorziening bij gemeente om kostenstijgingen (deels) te dempen;
- Gemeentelijk beleid en gerelateerde effecten op de ingezamelde hoeveelheden afval en kosten/opbrengsten;

Consequenties van niets doen (ongewijzigd beleid)

Als de gemeenteraad geen keuze maakt om aan de slag te gaan met stap 1 (GFT, papier) blijft het afvalaanbod zoals het nu is. Toekomstige kostenstijgingen op het gebied van restafval worden dan niet gedempt en worden direct doorbelast in de afvalstoffenheffing. Hetzelfde geldt vanzelfsprekend ook voor kostenstijgingen voor verwerking van andere fracties dan restafval. Het huidige verwerkingscontract voor restafval uit 2016 is onder bijzonder gunstige omstandigheden afgesloten. In de periode t/m 2025 verwachten we bij aanbesteding van de restafvalverwerking per 1-1-2024 een stijging ten opzichte van het huidige gunstige verwerkingstarief.

In deze kostenstijging is dan nog geen rekening gehouden met mogelijke toekomstige kostenverhogende maatregelen vanuit de landelijke overheid, zoals bijvoorbeeld een verdere verhoging van de afvalstoffenbelasting voor restafval en invoering van een CO₂-heffing op het verbranden van restafval.

Mede om dergelijke kostenstijgingen in de toekomst beter te kunnen dempen zet het stappenplan in op betere scheiding van grondstoffen en minder restafval en daardoor een demping van de kosten

Invloed van stap 1 (inzetten op papier en GFT/E)

Door in te zetten op de reductie van het restafval en de stijging van de hoeveelheid papier en GFT/E zullen de verwerkingskosten van het restafval minder snel stijgen. In het grondstoffenplan is de reductie gesteld op 20 kg per persoon per jaar. Waarbij de inzet van communicatie een grote rol zal spelen.

Dit heeft een daling van de verwerkingskosten van het restafval tot gevolg van € 45.000,-. Dit op basis van de huidige verwerkingskosten (€ 90,- per ton).

Businesscase papier-mini

In het restafval zit (o.b.v. sorteeraanlyse 2018) nog 21 kg/inw/jr aan herbruikbaar papier/karton.

Met behulp van communicatie en het verstrekken van een minicontainer verwachten we een inzamelresultaat van 14 kg papier/karton. Hierdoor zal de invoering van de minicontainer kostenneutraal verlopen (prijsspeil 2023). We verwachten dat deze maatregel in de komende jaren tot een kostenbesparing leidt.

Door, stijging van de verwerkingskosten, stijging verbrandingsbelasting en het invoeren van de CO2 heffing, zal het verschil in kosten tussen niets doen en het uitvoeren van stap 1 in de loop van de jaren steeds groter worden.

Het voorstel dat nu voorligt is een eerste stap in een reeks. De komende jaren volgen meer stappen om zo de kosten voor de inwoners te beperken.

Grafisch overzicht

In de onderstaande tabel is rekening gehouden met een tariefstijging van de verwerkingskosten voor restafval per 1-1-2024 met € 30,- per ton en met een verwachte CO2 heffing van € 20,- per ton (met ingang van 2024).

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.